

Nyfikenhetsvandring 62 - Första budet 1 - Frukta, älska, förtrösta

Bidrag från Bengt Pleijel
2006-01-01
Senast uppdaterad 2010-03-18

Detta är nyfikenhetsvandring 62. Kära Du, Jag har ibland undrat över vilket som kan vara svårast: Att hålla en predikan eller att höra en predikan. Vad tror du? Har du någon gång varit med om denna erfarenhet: Du har hört en predikan som var mycket bra (det hålls sådana). Men efteråt kommer du inte ihåg ett dugg? Det goda med nyfikenhetsupptäcktsvandringarna på Bibelskolan är att du kan läsa dem i din egen takt, du kan vända tillbaka till dem, smälta dem i långsamma och lyckliga tuggor. Du kan känna dig som en kossa - som jag ser som det stora idealet för en bibelbegrundare. Kossan går omkring på ången och bara äter och äter. Sedan står den stilla och bara tuggar och tuggar. Kossan tänker igenom den goda maten hon fick i söndagens predikan eller i veckans nyfikenhetsupptäcktsvandring. Med andra ord: Om du har glömt vad som sades i den förra vandringen om Evangelium enligt Mose, så surfa in där ett tag igen. Kommer du ihåg hur vi talade om hur buden börjar med Guds kärleksord. Vi fick ta emot den första Kärleken både på Sinai, i Jesu bergspredikan och i aposteln Johannes erfarenhet. Vi talade om att vi fick buden för frihetens skull. Och så fanns det, sa vi, tre möjligheter att komma rätt när det gått snett för att man tog det lätt med det som är rätt.

Och kommer du ihåg ditt möte med herr Lagen? Ja, det glömmet du aldrig. Så välkommen med på denna vandring för att tugga dig och idissla och begrunda och tänka och glädja dig.

Många varma och goda hälsningar. Ger vandringen ilskor, grubblor, tröstor och glädjor?

Kontakta då Bengt genom att klicka på författarnamnet för denna artikel. Guds tio ord. Och Gud talade alla dessa ord: Jag är Herren, din Gud,

Som har fört dig ut ur Egyptens land,

ur träldomshuset. Första budet: Du skall inte ha några andra gudar

vid sidan av mig. Vad är det? frågar Luther och han själv ger svaret: Vi skall frukta och älska Gud över allting och sätta all tro och förtröstan på honom. Fyll nu först din inre bägare.

Vi ställer in oss på den himmelska hörlängden. Shemá , (5 Mos 6:4-9). Som vi ofta citerat, ropar ut till oss: Hör, Israel! Herren, vår Gud, Herren är en. Gud är en.

Men vi är så splittrade och mångfaldiga och vi faller åt så många håll.

Det finns många gudar som sliter och rycker i oss.

En Gud är ju det jag förtröstar på och som styr mig.

Där är Prylguden som gör oss till pryletärer.

Trendguden som gör oss till trendkramare.

TV-guden, Maktmediaguden, som suger oss in i att tänka som alla andra. Och så Duktighetsguden, Kravguden.

Vi styrs av alla Borde och Måste och Skulle.

Rädslorna styr oss. Människor styr oss. .

Du kan göra listan mycket längre.

Alla dessa "gudar" rycker i oss. De sliter i oss.

Gör oss rädda. Trötta. Missmodiga. Det behöver inte vara så. Herren själv säger till oss:

Bli stilla och besinna att jag är Gud (Psalt 46:11).

Det finns ett recept. Shemá ger oss det:

Hör, Israel, Herren, vår Gud, Herren är en! Ställ in dig på den himmelska hörlängden.

Lyssna in i dig Guds kärleksord. Han ger oss kraftord som sätter igång oss. Han talar om för oss vem han är och vad han gjort för oss och vad han vill med våra liv. Här strömmar det av kärlek och glädje och kraft. Låt din inre bägare fyllas till bredden och sedan flöda över. När du lär dig leva ett rikt inre liv med Herren får du en inre motståndskraft mot alla de makter som begär dig. Utan detta inre lyssnande och mottagande av Guds kärleks överflöd, blir buden bara bud och förbud och du måste och du borde och ryck upp dig och ta dig i kragen & hellip;.. ja, buden blir tunga & hellip; Gud befriar dig från alla kravmakter, lyfter av dig dina bördor, avsätter alla faraoner som plågat dig. Han leder dig ut ur ditt träldomshus, ger dig din frihet tillbaka och fyller dig med sin kärlek. Om jag nu gjort detta för dig, vill Gud säga till dig, så var inte så illa korkad att du börjar gå i slavtjänst för

en massa dumma faraoner och kravmakter och låter dem lägga bördor på din rygg och bojor omkring dina händer.

Du skall inte ha några andra gudar vid sidan av mig. När din och min gode vän från 1500-talet, han som heter Martin i förnamn och Luther i efternamn, försöker öppna första budets hemligheter för oss, säger han så här: Du skall inte ha några andra gudar vid sidan av mig.

Vad är det?

Vi skall frukta och älska Gud över allting

och sätta all tro och förtröstan till honom. Detta är nyfikenhetsvandring 62. Vi smakar på tre ord sen tittar vi närmare på fem små gudar:

Frukta Gud Älska Gud Sätta all tro och förtröstan till honom

A. Saker och ting

B. Andra människor

C. Vattumannen

D. Ditt eget stora, stackars, lilla, duktiga, ömtåliga JAGOch så till sist: Reflektion och sedan en skaffereri pärla

1. Frukta Gud Har du någon gång haft en längtan efter att bli riktigt vis?

Lyssna då till detta ord från Psaltaren 111:10 Att frukta HERREN är början till vishet. När en del hör om detta att man ska frukta

Gud blir det reaktioner. Vad är det för en Gud som vill skapa rädslor? Men det är ju just det han vill hjälpa oss mot. Det är en skillnad mellan att frukta Gud och vara rädd för Gud. När folket stod nedanför Sinai berg och var vittne till dundret och eldslågorna, basunljudet och röken från berget (se 2 Mos 20:18-21) blev de rädda. Men då säger Mose: Var inte rädda, ty Gud har kommit för att sätta er på prov och för att ni skall frukta honom, så att ni inte syndar. Att frukta Gud är inte att vara rädd för Gud. Att frukta Gud är att vara rädd om Gud.

Vara rädd för att Gud ska gå ifrån mig. En tjej är rädd för att någon skall komma och avslöja honom.

Ett barn är rädd för att mamma eller pappa skall gå. Att frukta Gud är att ha vördnad, respekt för honom. Vi har tidigare på dessa vandringar talat om barnen i landet Narnia. När de kommer in i landet Narnia, märker de hur alla talar om lejonet Aslan (som är en bild av Jesus). Man talar med respekt, bävan, förundran, kärlek & hellip;.

Barnen frågar då: "Är han farlig, Aslan?" Och svaret de får är: "Javisst är han farlig. Han är ju kung. Men han är god & hellip;." Vi smakar på orden:

2. Älska Gud Aposteln Johannes har upptäckt hemligheten i Guds kärlek. Han skriver i ett kärleksbrev till oss: Detta är kärleken till Gud: att vi håller hans bud.

Och hans bud är inte tunga.

(1 Joh 5:3) Orsaken till att vi håller hans bud är att vi älskar Gud.

Och eftersom vi älskar Gud är hans bud inte tunga. Tänk dig att en ung dam säger till en ung man, som är djupt förälskad i henne "Du skall inte ha några andra flickor vid sidan av mig". Är det ett tungt bud för honom?

Tänk om hon säger: "Min vilja är att du tillbringar en av veckans sju dagar tillsammans med mig." Tror du han då svarar: "Måste jag?" Säger han inte i stället: "Jag vill ju va med dig alla sju dagarna i veckan". Människor, som inte älskar Gud, säger: O, dessa gamla förlegade bud. Du skall. Du skall inte. Men när de sedan låter bli dessa bud, blir livet tungt för dem. Men den som älskar Gud, ser inte buden som tyngder och krav. De är riktmärken som hjälper honom att leva ut sin kärlek och uttrycka sin kärlek.

Men när han gör så har han upptäckt något mycket underbart: När han gav ut Guds kärlek strömmade det in ny, frisk kärlek i honom & hellip; Vi älskar, därför att han först har älskat oss.

(1 Joh 4.19) Vi smakar på orden:

3. Sätt all tro och förtröstan till honom Vilket vackert ord: Förtröstan. Det ligger både tro och tröst i det ordet. Det är att hitta en förankring någonstans utanför sig själv. Jeremia har ett fint ord om förtröstan i 17:7-8

Välsignad är den man som förtröstar på Herren,

den som har Herren till sin förtröstan.

Han är som ett träd

planerat vid vatten

och som sträcker ut sina rötter till bäcken.

Det fruktar inte om hetta kommer,

dess löv är alltid gröna.

Det blir inte förskräckt

om ett torrt år kommer,

och det upphör aldrig att bära frukt. Kan du se dig själva som ett träd. Inte träaktig men som ett träd med rötter. Rötterna hittar ned till källsprången, suger åt sig vatten, hela trädet blir friskt, grönt och bär frukt. Kan du se Guds folk som ett träd. Både Gamla och Nya Testamentet gör det. Olivträdet, vinstocken & hellip; Vi hör ihop med varandra och med Jesus som trädet med dessa grenar. En del grenar sitter högt, de blommar, bär frukt, blir beundrade .. En del grenar sitter djupt, märks inte så mycket, finns under jorden, kallas för rötter. Kan du se hur viktigt det är att vissa människor har till uppgift att sköta Kyrkans underjordiska verksamhet. De letar sig ned till bäcken, suger åt sig vatten, förmedlar liv till hela församlingen. Även om församlingen hamnar i torrtider och det inte händer så mycket, finns där ändå liv, grönska, blommor, doft, frukt. Vilket fint ord: Förtröstan. Men vi tror och förtröstar på så mycket.

Där finns små gudar som lurar oss bort från Gud: A. Saker och ting

B. Andra människor

C. Vattumannen

D. Ditt eget stora, stackars, lilla, duktiga, ömtåliga JAG. Luriga små gudar :

A. Saker och ting Vi måste ha saker och ting för att kunna leva. Och vi måste ha pengar för att kunna köpa dem. En del är nödvändiga för oss såsom t.ex. mat och kläder och bostad. En del är mindre nödvändiga men roliga att ha såsom t.ex. bil och bandspelare och TV och prylar av olika slag och prydnader & hellip; Och PC så jag kan surfa in på www.bibelskolan.com Jag får ha allt detta. Men de får inte ha mig.

Ty allt detta kan bli makter, som fångar mig. Jag måste skaffa finare saker och dyrare saker för att imponera på andra och tala om hur märklig jag är. De blir status-symboler = tecken på min märklighet.

ÄGO-del blir EGO-del (ego = jag).

Det ligger en kuslig makt i tingen. "Han äger inte sina pengar utan pengarna äger honom". Jesus kallade penningguden för mammon.

Ni kan inte tjäna både Gud och mammon (Matt 6:24).

Mammon är ett arameiskt ord för förmögenhet eller rikedom. Lägga märke till att denna makt hette i NT 17 Mammon. Både i Folkbibeln och X2000 heter den mammon. Lite mindre personlig och något tjockare. Pengarna är en makt. Den kan alldeles förvräda huvudet på de käraste syskon vid en arvstvist. Eller att få den mest sansade människa att bli alldeles kollrig inför utsikten att vinna 1 miljon på Lotto. Och att det är en makt det är fråga om, ser vi i uttrycket "att tjäna pengar". Man förtjänar inte pengar. Man tjänar pengar. Denna makt kan lura mig att förlägga mitt och andras värde till vad vi äger, vad vi presterar och är duktiga med. Om jag äger mycket, då är jag någonting. Om jag presterar mycket, har jag mitt värde i det. Och så som jag ser på mig själv, ser jag också på andra människor. När pengarna försvinner eller jag inte orkar mer, ja, då kommer många dumma tankar. Jag duger inte. Jag är värdelös. Ingenting att ha. Och sedan kommer dessa andra makter i mammons släp: Jämförelsen,

Avunden, Bekymren. I deklarationstider har många ekonomiska bekymmer. Och man frestas att underhandla med ytterligare några makter: Fifflet, Bedrägeriet, Lögnet….Men en Jesu lärjunge tjänar bara Gud. Han kan sin katekes: Du skall inte ha några andra gudar vid sidan av mig.

Vad är det?

Vi skall frukta och älska Gud över allting

och sätta all tro och förtröstan till honom.I Guds tjänst hittar jag mitt värde. Ja, gudstjänsten, då jag kommer inför Gud och söker hans ansikte och låter mig fyllas av hans kärlek, hjälper mig in i bekymmerslöshet och frid. Jag får lämna över bekymren. Jag får komma in i en ny andning och i en anda av sorglöshet, befrielse, vila."Allt ju vilar i min Faders händer, skulle jag som barn väl ängslas då?"

(Sv Ps 249:1)Luriga smågudar :

B. Andra människorDet är skillnad på att vara FÖRBUNDEN med en annan människa i vänskap och kärlek och att vara BUNDEN vid en människa.Man kan tycka så illa om en människa att man blir bunden vid henne. Man känner sig inte fri i hennes närhet. Och man går över på andra sidan gatan för att slippa träffa henne.Man kan beundra en människa så mycket att man bli bunden av henne. Det kan t.ex. vara popidolen. Idol kommer av ett grekiskt ord som betyder "avgud", "falsk gud".Man kan binda människor vid sig och tro att man äger dem. Äkta makar äger inte varandra och föräldrar äger inte sina barn. Man kan bli så bunden av ett gäng, en kyrklig riktning, att man inte kan eller vill se och förstå några andra.Man skaffar sig samma åsikter som de andra bara för att bli omtyckt och accepterad.Luriga smågudar :

C. VattumannenDär kristendomen går ut, där går vidskepelsen in. När man slutar läsa Bibeln, börjar man läsa horoskop. När man inte söker ledning i Gud och hans ord går man till spåmän. Man söker kontakt med "glaset". Sådana makter kan ofta binda en människa hårt. Tvångstankar föds, självmord blir ibland följden. Men våra liv styrs inte av känslolösa eldklot. Det är inte det kalla som bestämmer. Vi lever inte i Vattumannens och Skorpionens tecken.Vi har en himmelsk Fader som älskar oss.

Vi har en Frälsare som dött och uppstått för oss.

Vi har en Hjälpare som leder oss varje dag.Och frågor någon dig i vilket tecken du lever kan du ge detta svar:

Jag lever i KORSETS TECKEN.När de säger till er: "Fråga andebesvärjare och spåmän, dem som viskar och mumlar", så svara: "Skall inte ett folk fråga sin Gud? Skall man fråga de döda till råds för de levande?"

(Jesaja 8:19)På nästa vandring, vandring 63, ska vi tala mer med varandra om dessa makter.Luriga smågudar :

D. Ditt eget stora, stackars, lilla, duktiga, ömtåliga JAGEn båt måste ibland kasta ankar. Tänk dig att kaptenen på båten sa till besättningen: "Kasta ankar", och dessa då tog ankaret och kastade det på en annan plats på båten. Så dumma är inte sjömän.Men så dumma är ofta vi. Vi förankrar våra liv vid vårt eget JAG. Jag blir fångad i mig själv. Antingen tycker jag mycket bra om mig själv eller också tycker jag mycket illa om mig själv. Men vad jag än tycker om mig själv, står jag själv i centrum. Jag kommer inte loss från mig själv.Och människorna omkring mig tycker att jag är ett problem för dem: "Varför talar han bara om sig själv? det är ju bara Jag och JAG och JAG hela tiden….Jag vill nu inte säga för mycket om mitt stora, stackars, lilla, duktiga, ömtåliga JAG. Det är en sån otrevlig typ så därför har jag stängt in honom i Skafferiet. Jag ger dig adressen om en stund.Ger vandringen ilskor, grubblor, tröstor och glädjor?

Kontakta då Bengt genom att klicka på författarnamnet för denna artikel.

Reflektion och en skafferier pärlaSamtala med dig själv och/eller med någon annan:

(Sänd gärna in dina reflektioner till oss)1.Vilket är lättast: att hålla en predikan eller höra en predikan?

2. Hur kan man ha kossan som ett ideal?

3. Hur lyder första budet och hur lyder Luthers förklaring.

4. Ge exempel på "gudar" som styr oss.

5. Hur lär jag mig leva ett rikt inre liv.

6. Vad är skillnaden mellan att vara rädd för Gud och att frukta Gud?

7. Hur kan vi älska Gud?

8. Vad lär TRÅDET dig om förtröstan?

9. Hur kan vi luras bort från GudA. Av saker och ting

B. Av andra människor.

Skillnaden mellan att vara BUNDEN vid en människa

och att vara FÖRBUNDEN med henne?

C. Av Vattumannen? I vilket tecken lever du?

D. Av mitt eget, stora, stackars, lilla, duktiga, ömtåliga JAGNär jag upptäckte i mitt eget liv vad mycket det var som fångade och låste mig skaffade jag mig själavård. Det är befriande att få tala ut och lätta på trycket. Och sedan försökte jag också i bön inför Gud uttrycka mitt behov av befrielse och hjälp.

Jag skrev ned följande bön:Herre Jesus Kristus,

jag måste skynda till dig,

du som kan både hjälpa, befria och trösta.

Du ser hur bunden jag är vid saker och ting

och hur beroende jag är av att andra tänker och tycker om mig.

Du vet hur liten och ängslig jag ofta känner mig.

Förlåt mig att jag så ofta glömt

dig och din kärlek.

Befria mig så att jag blir fri.

Tag bort min synd

och fyll mig med din kärlek.

Då kan jag leva som min himmelske Faders

lyckliga och befriade barn.Till sist:

Om du trycker på [Se här](#) är jag kommer du till Skafferiet och där gömmer sig ett stort JAG. Släpp ut den personen! Försök tala förstånd med honom. Ger vandringen ilskor, grubblor, tröstor och glädjor? Kontakta då Bengt genom att klicka på författarnamnet för denna artikel.